

Bokmål for framtida!

LSS arbeider for at vi i framtida skal ha ett fellesnorsk skriftspråk, bygd på de mest utbredte formene i norsk talemål.

Allerede nå kan du velge å skrive mer tilpassa ditt eget talemål. **Her er en kort oversikt over hvordan du kan skrive talemålsnært og framtidsretta på bokmål.**

Substantivformer

Hunkjønnsord: bestemt form entall på **-a**

jenta, tida, regjeringa, nesa, lua
ei jente – jenta, ei tid – tida
jenta mi, tida di, regjeringa si
ei lita jente

Intetkjønnsord: ubestemt form flertall

Uten flertallsending: (flere) **barn, hus, problem, middel, redskap, instrument** osv.

Med flertallsending (ord som ender på -e): **epler, møter, tepper, øyer, ører, minner, traumer** osv.

Intetkjønnsord: bestemt form flertall på **-a**

Flertallsending på **-a**: **barna, husa, øya, øra, problema, midla, redskapa, instrumenta** osv.
(Ofte med flertallsending på **-ene**: **eplene, møtene, teppene, minnene, traumene** osv.)

Ved hunkjønnsord er det fint om ubestemt artikkel (*ei*), eiendomspronomen (*mi, di, si*) og enkelte adjektiv (*lita*) samsvarer med substantivet.

Ved intetkjønnsord kan du velge om du vil bruke bestemt form flertall på **-a** eller **-ene**.

De fleste intetkjønnsord på én stavelse bøyes etter mønsteret *flere hus – alle husa/husene* i flertall.

Enkelte flerstavings intetkjønnsord kan også bøyes som *problemer – problemene* i flertall. Det gjelder særlig ord på **-e**: *epler, møter – eplene, møtene*.

Du velger sjøl hvilke ord du syns det passer å bøye med **-a**, det er ikke noe krav om at du skal være «konsekvent» her!

Verbformer

Svake verb med **-a** i fortid

å hoppe – hopper – hoppa – har hoppa
å vaske – vasker – vaska – har vaska

Svake verb med **-t(e)/-d(e)** i fortid

å trykke – trykker – trykte – trykt
å bygge – bygger – bygde – bygd

Sterke verb med diftong i preteritum

brøyt, frøys, røyk, skøyt, beit, dreiv, skreiv osv.

Ved svake verb behøver du ikke bruke fortidsendinga -et i det hele tatt.

Ved *sterke verb* må du derimot skrive **-et** i perfektum partisipp: *har skrevet, har funnet*, osv.

En del svært vanlige partisippformer av sterke verb er (ennå?) ikke tillatt på bokmål: **bryti, frysi, ryki, skyti, stryki, biti, drivti, skrivti, gripti, sittti, liggti, finnti, stikkt, giddi, vinni, sovti** osv. Bruk dem gjerne når du skriver til privat bruk!

Formene **braut, skaut, fraus** osv. er vanlige rundt om i Norge. Bruk dem gjerne når du skriver privat!

Andre ordklasser og ordformer

Noen vanlige adverb: **assen, sia, om lag, attåt**

Eiendomspronomen – bruk dem gjerne etter-

stilt: **bilen min, mora mi, huset mitt, vennene mine, den lille hunden min, den nye blusa mi** osv.

Ord med **ei**: **aleine, bein, bleik, feit, grein, heim, leike, leite, reir, sein, skeiv, veit** osv.

Ord med **ju**: **djup, mjuk, sju, sjuk, tjue, tjukk, tjuv**

Ord med **u**: **bru, tru, bu**

Ord med **o**: **dogg, dokke, golv, hogge, mold, molte, vogge** osv.

Ord med **g**: **farge, flyger, hage, torg, mage, krage, lage, ljuge** osv.

Bruker du *ikkje* eller *ikke* i talemålet ditt? *Ikkje* er bare tillatt på nynorsk, men privat kan du gjerne også bruke ordet på bokmål.

Her er det ei rekke valgmuligheter. Noen av de talemålsnære formene er nesten enerådende, - andre ser vi sjeldnere på trykk. Tenk etter hva du sjøl sier, og prøv deg fram!

Vil du vite mer?

På www.sprakligsamling.no finner du heftet «Å skrive radikalt bokmål», som gir deg flere råd og vink!